

Govor prvog potpredsednika Vlade Srbije i ministra spoljnih poslova Ivica Dačića na svečanom prijemu povodom obeležavanja Dana srpske diplomatije:

„Vaše ekscelencije,
Drage kolege,
Dame i gospodo,
Uvaženi gosti,

Kažu da je „Diplomata čovek koji dva puta razmisli pre nego što ne kaže ništa“, nadam se da to danas neće biti slučaj.

Izuzetna mi je čast i zadovoljstvo što imam priliku da vam se danas obratim, posebno jer ste se našem pozivu odazvali u tako velikom broju. Danas, petu godinu za redom i nakon nešto više od pet godina nakon što sam preuzeo ovaj resor, obeležavamo Dan srpske diplomatije – dan koji treba da služi na ponos generacijama onih koji su se ovim plemenitim pozivom bavili kroz istoriju srpske države.

{youtube}D7t3Kb14-pE{/youtube}

U prethodnih pet godina, koliko sam na čelu Ministarstva spoljnih poslova, posetio sam 102 od 193 države sveta, prešavši više od milion i sto hiljada kilometara i obletevši Zemljinu kuglu 29 puta. U tom periodu postigli smo zavidne rezultate na diplomatskom planu. Pomenuću samo neke: sprečavanje usvajanja rezolucije o Srebrenici u Savetu bezbednosti UN-a, predsedavanje OEBS-u i preuzimanje predsedavanja Jadransko-jonskoj inicijativi, sprečavanje članstva tzv. Republike Kosovo u Unesku i Interpolu i drugim međunarodnim organizacijama, te organizovanje prve izložbe o Jasenovcu u sedištu UN-a u Njujorku. Takođe, tokom ovog perioda samo je sedam zemalja priznalo tzv. Republiku Kosovo, dok je 13 zemalja povuklo priznanje.

Podsetiću vas, 29. maj odabran je kao Dan srpske diplomatije jer je upravo tog dana pre tačno 180 godina osnovana Knjaževska kancelarija inostranih dela, što se smatra početkom profesionalne diplomatije u Srbiji. Na čelu prve institucije nadležne za sprovođenje spoljne politike tadašnje Kneževine Srbije, inače ustanove koja u doba osnivanja imala svega 13 činovnika, bio je Avram Petronijević, do tada lični sekretar Miloša Obrenovića. U to vreme Srbija je imala samo nekolicinu predstavništva u našem regionu, Turskoj (ili Otomanskom carstvu), Rusiji i Austriji, da bi danas – 180 godina kasnije – imala preko 100 diplomatsko-konzularnih misija, na svim kontinentima. Na diplomatskim zadacima raspoređeno je 499 diplomatskih i administrativnih službenika u zemlji i 519 u inostranstvu. Od tog broja, 220 diplomata angažovano je u zemlji, a 260 u inostranstvu.

Kada već govorimo o godišnjicama, dozvolićete mi da se, na samom početku, našalim i parafraziram čuvenog američkog pisca Roberta Frosta koji je jednom zapisao da je diplomata čovek koji se uvek seti ženinog rođendana, ali nikada ne zna koliko je godina napunila. Iako Frost pretpostavlja da je muškarac taj koji se bavi diplomatijom, sa ponosom mogu reći da blizu polovine naše diplomatske službe danas čine žene, među kojima su mnoge nosioci najviših diplomatskih zvanja. Posebnu zahvalnost danas želim da izrazim upravo mojim koleginicama damama.

Osim pomenutog značajnog jubileja, danas obeležavamo i 100 godina od osnivanja diplomatskog arhiva u Ministarstvu spoljnih poslova, koji odgovorno i profesionalno čuva arhivsku građu izuzetne vrednosti za spoljnu politiku naše države i njen međunarodni položaj kroz istoriju. Dokumenti uključuju i neke od diplomatskih dokumenata i međunarodnih ugovora čvrsto ugrađenih u same temelje međunarodnog poretka 20. veka. Sa zadovoljstvom mogu da kažem da su neki od tih dokumenata danas izloženi, pa vas pozivam da ih pogledate, nakon završetka zvaničnog dela ceremonije. Od svog osnivanja, Diplomatski arhiv je nosilac klasične arhivističke funkcije, a organizacija rada je slična organizaciji arhiva drugih ministarstava u svetu. Danas Diplomatski arhiv raspolaže arhivskom građom Ministarstva spoljnih poslova od 1945. do danas i u njemu se čuva čak 4,000 dužnih metara arhivske građe, koja se koristi za redovan rad Ministarstva, ali i drugih nosilaca spoljnopolitičke aktivnosti zemlje, kao i za naučnoistraživački rad.

Dame i gospodo,

U nameri da u svom izlaganju budem što sažetiji, izbeći ću ovog puta pokušaje definisanja diplomatije kao poziva i profesije ili načina ophođenja među državama, kao i istorijski osvrt na razvoj diplomatske službe u Srba. Umesto toga, želeo bih naglasim da diplomatija itekako živi i u 21. veku, uprkos prognozama mnogih da će pasti u drugi plan, možda čak i potpuno zamreti i povući se pred modernim sredstvima komunikacije, društvenim mrežama i nezaustavljivim tokovima savremenog informatičkog društva. Naprotiv, sasvim je izvesno da nam je diplomatija kao poziv, kao način rešavanja sporova kroz dogovore i kompromis, kao vid promovisanja saradnje i prijateljstava među državama i narodima, potrebna podjednako kao i pre, ako ne i više od toga. Potrebne su nam i nove generacije diplomata, temeljnog znanja, jasnih i ispravnih načela, tolerantni, sa znanjem svetskih i jezika regiona, ali i informatičkim veštinama. Čini se krajnje aktuelnom, u tom smislu, ona Andrićeva da dobrog diplomatu čini idealan srazmer njegovih pozitivnih osobina, pre nego vrednost svake od tih osobina pojedinačno. Prepoznajući

značaj jake diplomatske službe, Ministarstvo spoljnih poslova nastaviće da neguje i obrazuje, redovno obnavlja, unapređuje i osvežava svoj diplomatski kadar, uz negovanje sećanja i zahvalnosti kolegama koje su diplomatsku službu ove zemlje zadužili u decenijama iza nas.

Uvaženi prijatelji,

Srpska diplomatija je i u godini iza nas radila vredno i marljivo. Jačali smo sveobuhvatnu saradnju sa tradicionalnim prijateljima, težili da budemo dobar komšija u regionu državama regiona, ali i nastojali da steknemo neke nove prijatelje širom sveta ili makar starim prijateljstvima damo novi sjaj. Sa ponosom želim da istaknem da je Srbija, samo u poslednjih godinu dana, uspostavila diplomatske odnose sa pet zemalja karipskog i azijsko-pacifičkog regiona, što doprinosi da se naš glas čuje i u tim udaljenim delovima sveta. Nastojimo da otvorimo nova diplomatsko-konzularna predstavništva, kako bismo svoju zemlju približili građanima nekih drugih država, koji o njoj često ne znaju mnogo.

Posebno sam ponosan na činjenicu da smo ojačali i obogatili kontakte sa zemljama Afrike, Južne Amerike i Kariba, kao i Azije. Samo u poslednje dve godine sam 18 puta posetio zemlje Afrike i Bliskog istoka, te boravio u 12 država Južne Amerike i Kariba i pet država Azije, dok su Beograd posetili šefovi diplomatija i najviši zvaničnici brojnih država širom sveta. Nemerljiv doprinos ukupnoj diplomatskoj aktivnosti naše zemlje nastavljaju da daju predsednik Republike Aleksandar Vučić, predsednik Vlade, kolege ministri u Vladi, parlamentarci i svi drugi koji iskreno i sa puno energije brane interese naše zemlje u svetu.

Dame i gospodo,

Srbija ne odustaje od kompromisa, niti diplomatije kao načina rešavanja sporova, ni kada je reč o pitanju najvišeg državnog prioriteta – pitanju Kosova i Metohije. Ostajemo privrženi načelima međunarodnog prava, postignutim dogovorima i spremni na dalji dijalog, kada se za njega steknu uslovi. Da konstruktivna pozicija Srbije itekako nailazi na podršku zemalja širom sveta, najbolje potvrđuje podatak da je ukupno 13 država donelo odluku o povlačenju priznanja JPN „Kosova“, kao i činjenica da je tzv. Kosovo suočeno sa nemogućnošću da postane član međunarodnih organizacija, pre svih Uneska i INTERPOL-a, zbog jasnog protivljenja većine zemalja sveta koje razumeju da međunarodni poredak mora počivati na poštovanju opšteprihvaćenih načela i normi međunarodnog prava, a ne na jednostranim aktima kojima se ove norme i načela na najdirektniji mogući način derogiraju i obezvređuju.

Nerazumno i veoma štetno odbijanje Prištine da povuče odluku o taksama, kao i uzastopne provokacije i unilateralni potezi, kao što je bio jučerašnji brutalni napad na sever Kosova i Metohije, jasno govore da prištinska strana čini nemogućim održavanje novih rundi dijaloga. Apelujem upravo zato, baš na današnji dan, da razumnim, odgovornim i iskrenim pristupom, ponovo damo šansu diplomatiji jer je to najmanje što dugujemo generacijama koje dolaze posle nas.

Dame i gospodo,

Želim i ovom prilikom da ponovim da članstvo u Evropskoj uniji predstavlja jedan od strateških

spoljnopolitičkih prioriteta Srbije. Pred našom diplomatijom je veoma složen zadatak da, u uslovima izlaska Velike Britanije iz EU, unutrašnjih izazova u samoj Uniji, opadajućeg interesovanja za politiku proširenja, obezbedi dalju podršku država članica i institucija EU u pregovaračkom procesu Srbije.

Uprkos činjenici da naponi koje preduzimamo i rezultati koje postižemo na evropskom putu nisu u dovoljnoj meri valorizovani kroz dinamiku pristupnog procesa, naš napredak je nesporan. U tom smislu, nadam se će naši naponi biti praćeni i otvaranjem novih pregovaračkih poglavlja do kraja rumunskog predsedavanja Savetom EU i dodatno, tokom narednog, finskog predsedavanja.

Podsetiću vas i na to da je Srbija aktuelni član Izvršnog saveta Uneska, gde se ističe aktivnim pristupom i konstruktivnim delovanjem. Prošle godine smo doneli odluku da se kandidujemo za reizbor u ovo telo Uneska, za naredni četvorogodišnji mandat, jer želimo da nastavimo svoj angažman promovisanju mandata ove organizacije u domenima obrazovanja, nauke i kulture, smatrajući da je to sigurno ulaganje u budućnost.

Očuvanje mira i bezbednosti na regionalnom i globalnom planu, kao i bezbednosna saradnja u najširem smislu te reči, ostaju jedan od prioriteta spoljne politike naše zemlje. Srbija je čvrsto opredeljena da odgovori na brojne bezbednosne izazove savremenog doba, uključujući terorizam, sve vidove ekstremizma, sajber pretnje i izazove u domenu energetske bezbednosti, kao fenomene doba u kome živimo.

Želim da istaknem da smo posvećenost Zajedničkoj bezbednosnoj i odbrambenoj politici EU potvrdili našom spremnošću da, u skladu sa sopstvenim mogućnostima, doprinesemo evropskim politikama u ovoj oblasti, nastavkom učešća u misijama i operacijama UN-a i EU. Srbija učestvuje u ovom trenutku u četiri misije EU i pet misija i operacija UN-a, a ukupno je u ovom trenutku angažovano 279 pripadnika bezbednosnih snaga naše zemlje u multinacionalnim misijama i operacijama, čime je Srbija deveti kontributor mirovnih misija u Evropi i prvi u regionu Zapadnog Balkana.

Nastavljamo sa jačanjem sveobuhvatne bilateralne saradnje sa Ruskom Federacijom i Kinom, kao tradicionalnim prijateljima naše zemlje, sa kojima nas vežu strateški odnosi i čelično prijateljstvo. U proteklom periodu razmenjene su posete na viskom i najvišem sa Ruskom Federacijom, koje su dale konkretne i opipljive rezultate, dok je paralelno jačana bilateralna saradnja sa Kinom, uključujući i važan segment saradnje u okviru formata „17+1” i inicijative „Pojas i put”.

U prethodnom periodu zaključili smo veći broj sporazuma o relaksaciji vizinog režima sa državama širom sveta, a prema portalu Passport Index srpski pasoš je na globalnom nivou na 28. mestu u svetu. Nosioci srpskih putnih isprava mogu da uđu bez vize ili da dobiju vizu na granici u čak 127 država sveta, a mi se iskreno nadamo da će taj broj nastaviti da raste. Prošle godine konzularna mreža je proširena sa otvaranjem dve konzularne kancelarije u Trebinju i Drvaru, koje imaju posebnu važnost za Srbe u Hercegovini i Bosanskoj krajini. Takođe, otvoreno je i deset novih počasnih konzulata na čelu sa uglednim ljudima i prijateljima Srbije, koji će pružati pomoć našim državljanima i stvarati nove poslovne šanse za našu ekonomiju u SAD, Španiji, Grčkoj, Rumuniji, Slovačkoj, Turskoj, Madagaskaru, Australiji i Novom Zelandu.

Važan segment rada ministarstva na čijem sam čelu čini i program Saradnja sa dijasporom i Srbima u regionu. Interes je Srbije kao matične države da državljani naše zemlje i pripadnici srpske zajednice u inostranstvu uživaju sva individualna i kolektivna prava koja su garantovana međunarodnim konvencijama, bilateralnim ugovorima i unutrašnjim propisima tih država. Zato nastojimo da, kroz svoje aktivnosti, pomognemo da se Srbi u rasejanju uspešno integrišu u zemlje u kojima žive, ali tako da ne izgube svoj kulturni i nacionalni identitet. Pomažemo negovanje tog identiteta kroz očuvanje srpskog jezika i ćiriličnog pisma, kulture, nacionalne istorije, zaštitu i promociju nasleđa, kao i zalaganje za informisanje na srpskom jeziku i sve oblike organizovanja pripadnika dijaspore i Srba u regionu. Naše trajno opredeljenje ostaje prilagođavanje diplomatsko-konzularne mreže potrebama srpskog naroda, verujući da na taj način možemo da doprinesemo i jačanju organizacija i udruženja dijaspore.

Dame i gospodo,

Uvažene ekscelencije, drage kolege iz Ministarstva spoljnih poslova, srećan vam vaš dan! Da ga slavimo još dugo, uz zajedničke uspehe, u korist mira i prosperiteta i u službi građana i države Srbije.

Živela Srbija!"

{youtube}3ThJLsZrrss{/youtube}

{joomplucat:1797 limit=4|columns=4}